

Звіт
про наукову роботу кафедри загальної та історичної геології і палеонтології
у 2021 році

Теми, які виконуються в межах робочого часу викладачів:

Тема: “Літолого-фаціальне та біостратиграфічне довивчення розрізів фанерозою заходу та півдня України для оптимізації пошуків вуглеводнів”. Науковий керівник: канд. геол.-мін. наук, доц. Іваніна А. В., Номер державної реєстрації: 0121U109991. Терміни виконання: 01.01.2021р. – 31.12.2023р.

Основні результати.

Виконано літолого-фаціальні та біостратиграфічні дослідження перспективних на пошуки вуглеводнів осадових комплексів девону, крейди, неогену Західного нафтогазоносного регіону України. Визначено колекторські властивості, особливості літолого-фаціального складу та деталізовано біостратиграфічне розчленування девонських порід Волино-Поділля, неогенових осадових товщ Заходу України, крейдових відкладів Пенінської зони Карпат. Описано таксони: спори з девонських відкладів Волино-Поділля;

планктонні форамініфери неогену Волино-Поділля. Створено локальні седиментологічні моделі Товтр (Поділля), виконано оцінку палеонтологічних колекцій та експонатів Палеонтологічного музею для вирішення прикладних геологічних завдань.

Опубліковано: 3 статті в інших закордонних виданнях, 7 статей у фахових виданнях України, 10 статей в інших виданнях України, 6 тез доповідей на наукових конференціях.

Тема: “Геодинамічні комплекси пізньомезозойської конвергенції в Українських Карпатах”. Науковий керівник: канд. геол. наук, доц. Генералова Л. В., Номер державної реєстрації: 0118U000595. Терміни виконання: 01.01.2018р. – 31.12.2021р.

Основні результати.

Уточнено моделі геологічного розвитку Українських Карпат. Виділено мікроконтинентальні терейни - Тися-Дакія і Алькапа; утворення, сформовані на океанічній корі – сутурні зони: Пенінську зону, яка обмежує Алькапа, Примармароська сутура, яка обмежує терейн Тися-Дакія, до якої відносяться в Українських Карпатах: Кам'янопотікський, Рахівський, Буркутський покриви з тектонічними лінзами енсиматичних і енсіалічних базальтоїдів; Карпатську флішово-моласову акреційну палеопрizmu, яка сформувалась при зближенні терейнів між собою та з Євразійським континентом при субдукції підфлішової основи Карпатського басейну під ці терейни.

Опубліковано: 1 статтю у виданні, яке має імпакт-фактор, 4 статті в інших виданнях України, 5 тез доповідей на наукових конференціях.

**Інші форми наукової діяльності (робота спеціалізованих вчених,
експертних рад, рецензування та опонування дисертацій
тощо).**

Професор Лещух Р. Й., доценти Генералова Л. В., Гоцанюк Г. І., – члени вченої ради геологічного факультету.

Проф. Лещух Р. Й. – головний редактор збірника наукових праць Палеонтологічний збірник. Проф. Павлунь М. М. – заступник головного редактора цього ж видання, канд. геол. наук Данилів А. Я. - відповідальний секретар. Члени редколегії збірника наукових праць Палеонтологічний збірник з працівників геологічного факультету: доц. Гоцанюк Г. І., доц. Шайнога І. М., канд. геол. наук Мар'яш І. М.

Проф. Лещух Р. Й. – член спецради Д 26.164.01 інституту геологічних наук НАН України, член ради Українського палеонтологічного товариства, член мезозойської комісії Національного комітету Карпато-Балканської геологічної асоціації, член вченої ради Львівського відділення УкрДГРІ, голова спеціалізованої Вченої Ради 04.04.00.09-02. по захисту докторських дисертацій Республіка Молдова

Доц. Іваніна А. В. – член Національного стратиграфічного комітету України.

Доц. Гоцанюк Г. І. – член мезозойської секції Національного стратиграфічного комітету України.

Рецензування та опонування дисертацій

Доцентами Іваніною А. В., Гоцанюк Г. І. та Генераловою Л. В. написані відгуки на автореферати здобувачу наукового ступеня доктора геологічних наук Осмачко Л. С. “Геодинамічні умови формування докембрійської структури та окремих рудоперспективних об’єктів Українського щита”; здобувачу наукового ступеня кандидата геологічних наук Супрун І. С. “Біостратиграфія палеогенових відкладів Українських Карпат за нанопланктоном”; здобувачу наукового ступеня кандидата геологічних наук Веклич О. Д. “Біостратиграфія верхньодевонських відкладів Північної окраїни Донбасу за форамініферами”; здобувачу наукового ступеня кандидата геологічних наук Доротяк Ю. Б. “Біостратиграфія верхньодевонських та нижньоюрських відкладів (оксфорд – нижній бері ас гірського Криму за форамініферами”; здобувачу наукового ступеня кандидата геологічних наук Шевчук О. А. “Стратиграфія середньої юри та крейди України за мікрофосиліями”. здобувачу наукового ступеня кандидата геологічних наук Клименко Ю. В. “Спікули губок юрських та крейдових відкладів платформної України”; здобувачу наукового ступеня кандидата геологічних наук Мартишинові А. І. “Фосилії пізнього венду (едіакарію) Поділля та їхнє значення для вивчення ранніх етапів еволюції органічного світу”.

Зовнішні зв’язки:

Співпраця з науковими установами НАН України та галузевих академій наук України (наукові стажування, кількість спільних публікацій, спільні наукові заходи).

Співробітники кафедри підтримують наукові зв’язки з низкою галузевих наукових та науково-виробничих установ, зокрема з Інститутом геологічних наук НАН України (м. Київ), Інститутом геохімії, мінералогії та рудоутворення НАН України (м. Київ), Інститутом геології і геохімії горючих копалин (ІГГК, Львів), НАК Нафтогаз України, Львівською ГРЕ, а також факультетами геологічного профілю інших вузів. Разом із науковцями цих установ співробітники кафедри виконують наукові дослідження та друкують спільні наукові роботи.

Співпраця із закордонними науковими установами та фірмами (наукові стажування, гранти), контракти, кількість спільних публікацій, спільні наукові заходи,

запрошення закордонних науковців).

Співробітники кафедри історичної геології та палеонтології плідно співпрацюють з колегами з декількох установ: Національним природничим та етнографічним музеєм Молдови – вивчення дрібномірної малакофауни з байоських відкладів Переддобруджського прогину (Лещух Р.), Гірничо-Металургійною академією, м. Краків, (Польща) – вивчення біогенних включень в бурштині (Іваніна А.) і вивчення залишків молюсків Пенінської зони (Гоцанюк Г.І.). Продовжено наукову співпрацю між Львівським національним університетом імені Івана Франка та Інститутом геології ім. М. М. Адишева НАН Киргизької республіки.

Студентська наукова робота

На кафедрі загальної та історичної геології і палеонтології у 2021 році діяли такі студентські наукові гуртки: палеонтологічний, палеоботанічний, гурток з структурної геології у яких займалися 204 студенти. Зокрема, на кафедрі загальної та історичної геології і палеонтології проводив роботу палеонтологічний гурток (керівник проф. Лещух Р. Й. – 7 студентів), палеоботанічний гурток (керівник доц. Іваніна А. В.. – 3 студенти), гурток з структурної геології (керівник доц. Хом'як Л. М.. – 162 студенти) .

Наукові публікації студентів:

За результатами роботи у наукових гуртках геологічного факультету у 2021 р. студент ІV курсу Козловський Р. В., опублікував статтю у журналі “Палеонтологічний збірник”, а студентка ІІІ курсу Коваль Т. Б. статтю у збірнику наукових праць “Проблеми геології фанерозою України”.

Публікації:

Навчальні посібники

Видано 6 навчальних посібники загальним обсягом 54,89 друк. арк.

Бібліографічний опис	Обсяг, друк. арк.
Узіюк В. І. Мікроструктурний анатомо- морфологічний визначник вуглетворних рослин (ранній карбон Львівсько-Волинського басейну) : навчально-методичний посібник / В. І. Узіюк, С. В. Узіюк – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. – 306 с.	24,67 у т.ч. авторів ун-ту 12,31

Збірники наукових праць

Серія, випуск	Обсяг, друк. арк.
Палеонтологічний збірник, №52. 2020 р.	14,2

Інші наукові видання

Видано 4 збірники матеріалів конференцій загальним обсягом 37,37 друк.
арк.

Серія, випуск	Обсяг, друк. арк.
Проблеми геології фанерозою України: збірник наукових праць у 2-х ч. / за заг. ред. <u>Р. Й. Лещуха та Ю. З. Крупського</u> [Електронний ресурс] // Львівський національний університет імені Івана Франка. – 2021. – Ч. 1. – 92 с. – Режим доступу до ресурсу: https://geology.lnu.edu.ua/xii-shchorichna-vseukrainska-naukova-konferentsiia-problemy-heolohii-fanerozoiu-ukrainy-2021	5,75
Проблеми геології фанерозою України: збірник наукових праць у 2-х ч. / за заг. ред. <u>Р. Й. Лещуха та Ю. З. Крупського</u> [Електронний ресурс] // Львівський національний університет імені Івана Франка. – 2021. – Ч. 2. – 84 с. – Режим доступу до ресурсу: https://geology.lnu.edu.ua/xii-shchorichna-vseukrainska-naukova-konferentsiia-problemy-heolohii-fanerozoiu-ukrainy-2021	5,25

Статті

Статті у виданнях, які мають імпаکت-фактор;

1. Hnylko O. An Oligocene olistostrome with exotic clasts in the Silesian Nappe (Outer Ukrainian Carpathians, Uzh River Basin) / O. Hnylko, S. Hnylko, L. Heneralova, M. Tsar // Geological Quarterly. – 2021. – 65(47). – P. 1–18. Режим доступу: – DOI: <https://gq.pgi.gov.pl/index>

Статті в інших закордонних виданнях;

1. Тузяк Я. Палеонтологічний музей Львівського національного університету на межі тисячоліть: історія, етапи становлення, сучасний стан / Я. Тузяк // Challenges, threats and developments in biology, agriculture, ecology, geography, geology and chemistry; head of ed. Zygmunt Litwinczuk. – Riga : Baltija Publishing, 2021. – P. 186–190. – Режим доступу ресурс <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-111-4-44>

2. Tuzyak Ya. Conceptual and theoretical model of Natural Museums in the paradigm of modern education / Ya. Tuzyak // Topical issues of practice and science; head of ed. Elena Pluzhnik. – London : ISG, 2021. – P. 150–153. – Режим доступу <https://isg-konf.com/uk/topical-issues-of-practice-and-science-ua/>

3. Tuzyak Ya. Paleontological Museum of LNU: prerequisites for creation, formation stages, substantiation of the value of collections and expositions, its importance to society / Ya. Tuzyak // Modern directions of scientific research development; head of ed. M. L. Komarytskyu – Chicago : VoScience Publisher, 2021. – P. 133–143.

Статті у фахових виданнях України;

1. Гоцанюк Г. 115 років Палеонтологічному музею Львівського національного університету імені Івана Франка (історія, цінність колекцій та перспективи в популяризації геолого-палеонтологічних знань) / Г. Гоцанюк, А. Іваніна, А. Данилів // Палеонтологічний збірник. – 2020. – № 52. – С. 88–96.

2. Гоцанюк Г. Пам'яті Петра Феодосійовича Гожика / Г. Гоцанюк, Р. Лещух //

Палеонтологічний збірник. – 2020. – № 52. – С. 97–100.

3. Іваніна А. Деякі зонотрілетні міоспори з кам'яновугільних відкладів Волино- Подільської окраїни Східноєвропейської платформи / А. Іваніна // Палеонтологічний збірник. – 2020. – № 52. – С. 12–22.

4. Козловський Р. Деякі головоногі молюски з верхньокрейдових відкладів долини р. Жван (Вінницька область) / Р. Козловський // Палеонтологічний збірник. – 2020. – № 52. – С. 37–49.

5. Тузяк Я. *Globorotalia menardii* (d'Orbigny, 1826) Parker, Jones & Brady, 1865 (планктонні форамініфери, міоцен, поділля): історія та сучасний стан (коментарі до таксономії, номенклатури і філогенії) / Я. Тузяк // Палеонтологічний збірник. – 2020. – № 52. – С. 23–36.

6. Тузяк Я. *Anomalinoidea dividens* Łuczowska, 1967 (планктонні форамініфери, міоцен, Поділля) – як біомаркер основи сарматського ярусу / Я. Тузяк // Палеонтологічний збірник. – 2020. – № 52. – С. 81–87.

7. Ivanina A. Complex palynological characteristic of *Vestispora costata*–*Knoxisporites polygonalis* zone from Bashkirian (Lower Pennsylvanian) of Volyn-Podillia margin of the East-European platform / A. Ivanina // Палеонтологічний збірник. – 2020. – № 52. – С. 3–10.

Статті в інших виданнях України;

1. Богданова М. Регіональний ландшафтний парк “Знесіння” (Львів) – новий полігон для проведення навчальної геокартувальної практики / М. Богданова, О. Костюк, Т. Коваль // Проблеми геології фанерозою України: збірник наукових праць у 2-х ч. / заг. ред. Р. Й. Лещуха та Ю. З. Крупського [Електронний ресурс] // Львівський національний університет імені Івана Франка. – 2021. – Ч. 1. – С. 74–79 – Режим доступу: <https://geology.lnu.edu.ua/xii-shchorichna-vseukrainska-naukova-konferentsiia-problemy-heolohii-fanerozoiu-ukrainy-2021>

2. Генералова Л. Склад і походження залізоманганової мінералізації з потоку Гребенівець (Скибовий покрив, Українські Карпати) / Л. Генералова, Л. Хом'як, О. Костюк // Проблеми геології фанерозою України: збірник наукових праць у 2-х ч. / заг. ред. Р. Й. Лещуха та Ю. З. Крупського [Електронний ресурс] // Львівський національний університет імені Івана Франка. – 2021. – Ч. 2. – С. 23–30 – Режим доступу: <https://geology.lnu.edu.ua/xii-shchorichna-vseukrainska-naukova-konferentsiia-problemy-heolohii-fanerozoiu-ukrainy-2021>

3. Генералова Л. Темпестити неогену в околицях Львова / Л. Генералова, Л. Хом'як, О. Дворжак, Т. Дворжак // Проблеми геології фанерозою України: збірник наукових праць у 2-х ч. / заг. ред. Р. Й. Лещуха та Ю. З. Крупського [Електронний ресурс] // Львівський національний університет імені Івана Франка. – 2021. – Ч. 1. – С. 54–62 – Режим доступу: <https://geology.lnu.edu.ua/xii-shchorichna-vseukrainska-naukova-konferentsiia-problemy-heolohii-fanerozoiu-ukrainy-2021>

4. Генералова Л. Там, де Опір круто в'ється... (Утворення глибоководних систем у басейнах геологічного минулого Українських Карпат) / Л. Генералова, О. Гнилко // Зелені Карпати. – 2020. – № 1–4 (64–67). – С. 21–25.

5. Гнилко С. Р. Межа палеоцену і еоцену в Українських Карпатах на підґрунті дрібних форамініфер / С. Р. Гнилко, О. М. Гнилко, К. О. Наварівська // Проблеми геології фанерозою України: збірник наукових праць у 2-х ч. / заг. ред. Р. Й. Лещуха та Ю. З. Крупського [Електронний ресурс] // Львівський національний університет імені Івана Франка. – 2021. – Ч. 1. – С. 63–70 – Режим доступу: <https://geology.lnu.edu.ua/xii-shchorichna-vseukrainska-naukova-konferentsiia-problemy->

heolohii-fanerozoii-ukrainy-2021

6. Іваніна А. В. Колектори девонських відкладів Волино-Подільської нафтогазоносною області / А. Іваніна // Проблеми геології фанерозою України: збірник наукових праць у 2-х ч. / за заг. ред. Р. Й. Лещуха та Ю. З. Крупського [Електронний ресурс] // Львівський національний університет імені Івана Франка. – 2021. – Ч. 2. – С. 5–12 – Режим доступу: <https://geology.lnu.edu.ua/xii-shchorichna-vseukrainska-naukova-konferentsiia-problemy-heolohii-fanerozoii-ukrainy-2021>

7. Іваніна А. Організація геотуристичної діяльності у регіональному ландшафтному парку «Знесіння» (Львів) / А. Іваніна, Г. Гоцанюк, М. Буждиган // Проблеми геології фанерозою України: збірник наукових праць у 2-х ч. / за заг. ред. Р. Й. Лещуха та Ю. З. Крупського [Електронний ресурс] // Львівський національний університет імені Івана Франка. – 2021. – Ч. 2. – С. 64–69 – Режим доступу: <https://geology.lnu.edu.ua/xii-shchorichna-vseukrainska-naukova-konferentsiia-problemy-heolohii-fanerozoii-ukrainy-2021>

8. Сметанюк Т. Неогенові відклади на південно-західній частині Волино-Поділля / Т. Сметанюк Р. Лещух, А. Черняк // Проблеми геології фанерозою України: збірник наукових праць у 2-х ч. / за заг. ред. Р. Й. Лещуха та Ю. З. Крупського [Електронний ресурс] // Львівський національний університет імені Івана Франка. – 2021. – Ч. 2. – С. 36–42 – Режим доступу: <https://geology.lnu.edu.ua/xii-shchorichna-vseukrainska-naukova-konferentsiia-problemy-heolohii-fanerozoii-ukrainy-2021>

9. Тузяк Я. Місце Палеонтологічного музею Львівського Університету у системі історико-культурних цінностей / Я. Тузяк, О. Кірчанова // Проблеми геології фанерозою України: збірник наукових праць у 2-х ч. / за заг. ред. Р. Й. Лещуха та Ю. З. Крупського [Електронний ресурс] // Львівський національний університет імені Івана Франка. – 2021. – Ч. 2. – С. 14–22 – Режим доступу: <https://geology.lnu.edu.ua/xii-shchorichna-vseukrainska-naukova-konferentsiia-problemy-heolohii-fanerozoii-ukrainy-2021>

10. Тузяк Я. Палеонтологічний музей Львівського Університету як об'єкт національного і геологічного надбання / Я. Тузяк // Мінерально-сировинні багатства України: шляхи оптимального використання : наук. зб. ; за ред. Н. В. Вергельської. – Хоросів : ПМР, 2021. – С. 364–371.

11. Тузяк Я. Декоративний камінь як окрема категорія геотуристичних об'єктів: наукові підходи, прикладні засоби оцінки кам'яних ресурсів і їх родовищ для визначення статусу Глобального (Світового) надбання – світова і вітчизняна практика / Я. Тузяк // Екологічні науки. – 2021. – № 3 (36). – С. 21–33.

Режим доступу: – <http://ecoj.dea.kiev.ua/> <https://doi.org/10.32846/2306-9716/2021.eco.3-36.4>

Тези доповідей на конференціях

Тези доповідей на міжнародних конференціях.

1. Борняк У. Перспективи використання бушанської замкової вежі як геотуристичного об'єкту / У. Борняк, І. Процюк // Міжнар. наук.-практ. інтернет-семінар “Фортифікації в туризмі: потенціал, стан, промоція, інновації” : матер. доп. 23 квітня 2021 р., – К : Геопринт, 2021 р. – С.51–52.

2. Генералова Л. Геолого-геофізична характеристика Пенінської палеосубдукційної зони / Л. Генералова, Н. Пиріжок // Міжнар. наук. конфер.

“Геофізика і геодинаміка прогнозування та моніторинг геологічного середовища” : матер. доп. 5-7 жовтня 2021 р., – Львів : Растр-7, 2021. – С. 59–62.

3. Тузяк Я. Палеонтологічний музей Львівського Університету як особливий соціокультурний багатофункціональний заклад природничого спрямування / Я. Тузяк // Міжнар. наук. конфер. “Еволюція органічного світу як основа стратиграфії і кореляції фанерозойських відкладів України” : матер. доп. 10-12 листопада 2021 р., – К. : ІГН, 2021. – С. 2–3.

4. Тузяк Я. Медобори-Товтри (Поділля, Західна Україна) – об’єкт досліджень природничих наук і ресурс для розвитку рекреації й туризму / Я. Тузяк // VII Міжнар. геологічного форуму “Актуальні проблеми та перспективи розвитку геології та екології: наука й виробництво” : матер. доп. 2-3 листопада 2020 р., – К. : ПРО, 2020. – С. 185–192.

5. Тузяк Я. Сучасний стан проблеми номенклатури, класифікації й термінології сфероагрегатних (оолітових) карбонатних порід / Я. Тузяк // Міжнар. наук. конфер. “Сучасні проблеми гірничої геології та геоелекології” : матер. доп. 10 – 11 грудня 2020 р., – К : НАН України, 2020. – С. 52–56.

6. Тузяк Я. Глобальна границя кампану/маастрихту (пізня крейда) у розрізах території України (Волино-Поділля, Донбас, Крим) / Я. Тузяк // Наук. конфер. “Обґрунтування границь стратиграфічних підрозділів фанерозою України для геологічних карт нового покоління” : матер. доп. 19-20 жовтня 2021 р., – К : ІГН НАН України, 2021. – С. 38–39.

7. Ivanina A. Urban Geosites in Lviv (Western Ukraine) – a review / Ulyana Bornyak, Antonina Ivanina, Halina Hotsanyuk // X International Online Symposium “Building connections for global geoconservation ProGEO” : abst. 7–10th June. 2021., Spain, – P. 277– 278.

Тези доповідей на вітчизняних конференціях.

1. Наварівська К. Форамініферові асоціації тисальської світи альб-сеноману як індикатори умов осадо накопичання (Пенінська зона, Українські Карпати) / К. Наварівська // Наук. конфер. “Обґрунтування границь стратиграфічних підрозділів фанерозою України для геологічних карт нового покоління” : тези доп. 19 жовтня 2021 р. – Київ : ІГН НАН України, 2021. – С. 25–27.

2. Тузяк Я. Музейні фонди і колекції палеонтологічного музею Львівського національного університету імені Івана Франка як об’єкт національного надбання / Я. Тузяк // Всеукр. наук. конфер. “Від мінералогії і геогнозії до геохімії, петрології та геофізики фундаментальні тренди XXI ст. (MinGeoIntegration XXI)” : матер. доп. 28-30 вересня 2021 р., – К. : КНУ ім. Т. Шевченка, 2021. – С. 78–83.

3. Черняк А. До палеонтологічного обґрунтування юрських відкладів Пенінської зони Українських Карпат за головоногими моллюсками / А. Черняк // X Всеукр. молодіж. наук. конфер. “Сучасні проблеми наук про Землю” : матер. доп. 14-15 квітня 2021 р., – К. : КНУ ім. Тараса Шевченка, 2021. – С. 119–121.

Конференції

Кафедра загальної та історичної геології і палеонтології організувала та провела у 2021 наукову конференцію “Проблеми геології фанерозою України”. на якій

виголошено 5 доповідей. Працівники кафедри брали участь у 6 всеукраїнських конференціях та 13 міжнародних конференціях.

6–7 жовтня 2021 року на геологічному факультеті Львівського національного університету імені Івана Франка вже традиційно відбулася XII щорічна Всеукраїнська наукова конференція “Проблеми геології фанерозою України”. Конференція проводилася в режимі онлайн в рамках святкування 360-річчя Львівського національного університету імені Івана Франка,

Серед 60 учасників конференції, 25 – це науково-педагогічні працівники геологічного факультету.

Було обговорено 20 усних та стендових доповідей провідних фахівців вищих навчальних закладів, науково-дослідних та виробничих організацій з багатьох куточків України, зокрема: Львівського національного університету імені Івана Франка, Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка, Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара, Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, Мелітопольського державного педагогічного університету ім. Б. Хмельницького, Інституту геологічних наук НАН України, ДП “Науково-дослідного інституту нафтогазової промисловості” НАК “Нафтогаз України”, Національного науково- природничого музею НАН України, Інституту геології і геохімії горючих копалин НАН України, Науково-дослідного інституту геології Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара. Тематика конференції збережена з минулих років і охоплює низку проблемних питань у геології. Результати роботи конференції опубліковані онлайн на сайті Університету в ілюстрованому збірнику матеріалів XII Всеукраїнської наукової конференції “Проблеми геології фанерозою України”.

Звіт заслухано і затверджено на засіданні кафедри загальної та історичної геології і палеонтології, протокол № 11/21 від 1 листопада 2021 р.

Завідувачка кафедри
загальної та історичної геології і палеонтології,
доцент

А. В. Іваніна

